

Sygn. akt VIII U 75/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 grudnia 2016 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 75/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. K. ponownego ustalenia wysokości emerytury górniczej na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony na podstawie zarobków z 20 lat kalendarzowych nie przekraczał 250%.

W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przeliczenia emerytury z uwzględnieniem art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu wskazał, że w druku Rp-7 nie zostały uwzględnione składniki wynagrodzenia niepodlegające oskładkowaniu. Według niego są uzasadnione wątpliwości co do uwzględnienia w nim „Barbórki”, deputatu węglowego, 13 i 14 pensji, które w latach 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku nie podlegały oskładkowaniu na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem ubezpieczonego należy zauważyć, iż wynagrodzenie wpisane na druku Rp-7 nie zawiera pozycji nieoskładkowanych co z punktu widzenia uzyskiwanego świadczenia jest logiczne. Jednakże wyliczając stosunek wynagrodzenia ubezpieczonego do przeciętnego wynagrodzenia podanego przez GUS porównujemy go do kwoty obliczonej według metodyki statystycznej, a więc obejmującej całość świadczeń wynikających z umowy o pracę wypłacanych lub wydawanych

w naturze pracownikom, w tym nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe, emerytalne, świadczenia o charakterze deputatowym.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K., urodzony w dniu (...), na podstawie decyzji ZUS z dnia 20 maja 1997r., nabył prawo do emerytury górniczej od dnia 7 kwietnia 1997r.

Podstawę wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego ustalono w oparciu o wynagrodzenia z 8 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1982r. do grudnia 1989r., z tytułu zatrudnienia w KWK (...), a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 275,09% i został ograniczony do 250%.

Sąd ustalił, że po uzyskaniu prawa do świadczenia ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w K. do 31 lipca 1997r., natomiast w latach 2008 – 2014 pracował w (...) s.c. B. i Usługi (...). G. & A. Z. w G..

W dniu 30 listopada 2016r. ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do wniosku dołączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (Rp-7) z KWK (...) z dnia 16 listopada 2016r. (za lata 1972-1982, 1990-1997) oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z (...) s.c. w G. z dnia 24 kwietnia 2016r. (za lata 2008-2014).

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy decyzją z dnia 8 grudnia 2016r. odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia świadczenia uzasadniając, że nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu był niższy niż 250%.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat: 1974-1975, 1977-1980, 1982-1994, 1996, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 236,25%.

Sąd ustalił, że w latach 1972 – 1997 ubezpieczony zatrudniony był w KWK (...) w K.. W okresie od 10 kwietnia 1972r. do 21 października 1979r. pracował jako robotnik dołowy pod ziemią, a od 22 października 1979r. do 31 lipca 1997r. jako górnik pod ziemią. W okresie od 7 lipca 2008r. do 14 marca 2014r. ubezpieczony zatrudniony był w (...) s.c. B. i Usługi (...). G. & A. Z. w G. jako kierownik w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/4 etatu.

Na podstawie pisma Spółki (...) S.A. w B. z dnia 6 marca 2017r. ustalono, że w druku ZUS Rp-7 z 16 listopada 2016r. uwzględniono pełną wartość węgla oraz Barbórkę w latach 1982-1987, 14-tkę w latach 1980-1996, 13-tkę w latach 1983-1989.

W oparciu o pismo Spółki (...) S.A. w B. z dnia 27 września 2017r. ustalono, że J. K. otrzymał wynagrodzenie z tytułu „Barbórki” za lata 1988 – 1996, jednak nie zostało one ujęte na druku Rp-7, ponieważ nie zostały odprowadzone składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe. Nadto ustalono, że składki ubezpieczeniowe od wynagrodzenia z tytułu 13-tej pensji były odprowadzane w latach 1983 – 1989 w związku z czym została ona ujęta na druku Rp-7, natomiast w zasobach archiwalnych brak jest dokumentacji potwierdzającej wypłatę 13-tej pensji od 1990r..

Na podstawie korekty druku Rp-7 za rok 1997 wystawionej przez Spółkę (...) S.A. w dniu 27 września 2017r., uwzględniającej wypłaconą 14-tą pensję, ustalono, że łączna kwota wynagrodzenia ubezpieczonego w 1997r. wyniosła 12.661,43 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, informacji (...) S.A. w K. o składnikach wynagrodzenia uwzględnionych w Rp-7 z dnia 16 listopada 2016r. – pismo z dnia 6 marca 2017r. (k.12), pisma Spółki (...) S.A. w B. z dnia 27 września 2017r. (k.19), zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (korekta Rp-7) za rok 1997 wystawionego przez Spółkę (...) S.A. w dniu 27 września 2017r.

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z wprowadzonym wskazaną wyżej nowelizacją art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach.

Ubezpieczony kontynuował zatrudnienie po przyznaniu emerytury.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wysokość emerytury ubezpieczonego, któremu zaskarżoną decyzją odmówiono prawa do przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wyliczenia dokonane przez ZUS dotyczące wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia są prawidłowe. Dokonane zostały zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 110 a, w oparciu o dokumenty dotyczące wysokości wynagrodzenia przedłożone przez ubezpieczonego, a obliczony z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat: 1974-1975, 1977-1980, 1982-1994, 1996, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 236,25%.

Wprawdzie w toku prowadzonego postępowania Spółka (...) S.A. w dniu 27 września 2017r. przedłożyła korektę druku Rp-7 za rok 1997, uwzględniając wypłaconą ubezpieczonemu 14-tą pensję, w związku z czym łączna kwota wynagrodzenia ubezpieczonego w 1997r. wyniosła 12.661,43 zł, to jednak nie ma to znaczenia dla obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego, ponieważ wynagrodzenie ubezpieczonego osiągnięte w 1997r. było niskie – nawet po korekcie – gdyż ubezpieczony w lipcu tego roku zakończył pracę na kopalni.

Przechodząc do dalszych zarzutów ubezpieczonego, Sąd zwraca uwagę na następujące kwestie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe dla pracownika stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9, tj. przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy

przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania.

W oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 21 ustawy zgodnie z którym minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru składek, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1, oraz wyłączenia z podstawy wymiaru składek niektórych rodzajów przychodów, możliwa jest modyfikacja podstawy wymiaru składek.

Aktualnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z dnia 18 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 4 ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Ubezpieczony zakwestionował wysokość wynagrodzenia wskazaną w druku Rp-7 wystawionych przez (...) z okresu zatrudnienia w KWK (...). Podniósł, że zaświadczenie nie obejmuje we wszystkich latach nagród rocznych, 13-tej pensji i 14-tej pensji oraz „Barbórki”. Podniósł ponadto, że jego zdaniem wymienione składniki wynagrodzenia powinny być uwzględnione przy przeliczeniu emerytury, niezależnie od tego czy były od tych wynagrodzeń odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

Ze stanowiskiem ubezpieczonego nie można się zgodzić.

Ustawa emerytalna w sposób ogólny określa zarobki przyjmowane do podstawy wymiaru emerytury i renty. Natomiast szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru zawarte są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. z 1989 r. nr 11, poz. 63 ze zm.).

Natomiast od 1968 roku do 30 czerwca 1985 roku obowiązywało rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 roku w sprawie obliczania podstawy wymiaru emerytury lub renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. z 1972r., nr 35 poz. 246).

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia (dochodu, przychodu), które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru emerytur i rent obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na te ubezpieczenia.

Pomiędzy stronami nie było sporne, że druk Rp-7 wystawiony przez (...) SA w K. nie obejmuje składników wynagrodzenia nie podlegających oskładkowaniu na ubezpieczenia społeczne.

13-ta pensja, w myśl powołanych wyżej rozporządzeń oskładkowana była w latach 1983-1989, 14 - ta pensja dla pracowników dołowych w latach od 1980 do nadal, natomiast „Barbórka” w latach 1982-1987. Powyższe potwierdziła również Spółka (...) S.A. w B. w piśmie z dnia 27 września 2017r.

Brak zatem było podstaw do odtwarzania nagród rocznych w okresach w których nie zostały ujęte w druku Rp-7, albowiem przeliczenie emerytury może zostać dokonane wyłącznie z uwzględnieniem wynagrodzeń, które podlegały składce na ubezpieczenie społeczne.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznając odwołanie za bezzasadne, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek